
Baggrund og formål

De store punktkilder for CO₂ ligger relativt koncentreret ved og i en række større byer. Der kan være en række stordriftsfordele i at tænke den lokale infrastruktur omkring disse punktkilder sammen. Det omfatter fx transport af CO₂'en fra punktkilden til et mellemlager, mellemlageret, udskibningsfaciliteter eller rørføring til egnet lager. Denne lokale infrastruktur er et nødvendigt led i Carbon Capture and Storage (CCS)-værdikæden og dermed også en nødvendig betingelse for, at der kan skabes reduktioner via CCS. Derudover er infrastrukturen også en vigtig del ifm. anvendelse af CO₂ til Power-to-X (PtX) produktionen. Et væsentligt første skridt i opbygningen af en omkostningseffektiv infrastruktur til transport og mellemlagring af CO₂ er derfor at få undersøgt behovet, omkostningerne samt eventuelle planlægningsmæssige barrierer for etableringen af en sådan infrastruktur.

Med aftale om fangst, transport og lagring af CO₂ af 14. december 2021 er det derfor besluttet at nedsætte klyngesamarbejder i København, Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Fredericia, Odense, samt evt. andre større danske byer, som hver får til opgave at undersøge muligheder, behov og omkostninger for etableringen af en sådan infrastruktur.

Klyngesamarbejdernes opgaver

Klyngesamarbejderne får til opgave at udarbejde anbefalinger og rådgive om den mest hensigtsmæssige udvikling af bl.a. nedenstående emner. Anbefalingerne bør både afspejle handlepunkter for lokalaktører, industrien og det politiske-niveau med henblik på at udvikle CO₂ transport- og infrastruktur-løsninger mest hensigtsmæssigt:

- Kortlægning af eksisterende punktkilder og forventningerne til deres fremtidige udledninger.
- Hvordan en transportinfrastruktur for CO₂ kunne se ud i lokalområdet.
- Hvilke infrastrukturelementer, der giver bedst mening i den pågældende klynge fx lastbil, rør, skib, mellemlager.
- Hvilke væsentlige barrierer, der er for udviklingen af infrastrukturen i den pågældende klynge.
- Hvilken ejerskabsstruktur forventes at være bedst, og hvilke muligheder eksisterer der for at finansiere infrastrukturen.
- Hvordan samspillet til de andre geografiske klynger påtænkes.
- Hvordan samspillet til evt. anden relevant infrastruktur eller anden teknologisk udvikling såsom anvendelse af CO₂ til PtX-produktion, CO₂-lagring m.v. påtænkes.
- Hvordan samspillet til andre lande mhp. import og eksport af CO₂ evt. påtænkes.

- Hvilke krav der bør stilles til CO₂-kvaliteten, herunder indhold af vand, urenheder, hvilket tryk der arbejdes med og andre relevante standarder.

Klyngesamarbejdernes organisering

Klyngesamarbejdernes organisering tilrettelægges i den respektive klynge og sammensættes af relevante repræsentanter fra bl.a. de største punktkilder, kommunerne i området, evt. lokale havne, vidensinstitutioner, mulige investorer samt evt. andre interessenter med viden og interesse for udviklingen af infrastruktur til transport og mellemlagring af CO₂. Der hvor der er synergi med allerede eksisterende lokale samarbejder eller lignende lokale drøftelser vedrørende anvendelse af CO₂, bør dette udnyttes, således at der ikke opstår parallelle indsatser.

Én formand for hvert klyngesamarbejde påtager sig ansvaret for at inkludere relevante repræsentanter, sætte møder op i klyngesamarbejdet, koordinere og drive samarbejdet samt rapportere løbende tilbage til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om fremdrift. Driften og arbejdet i klyngen finansieres af de deltagerne organisationer, mens der ikke ligger krav om de deltagende organisationer nødvendigvis skal finansiere den beskrevne infrastruktur.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil facilitere et samlet opstartsmøde for de seks klyngeformænd og vil løbende være tilgængelig i forhold til opklarende spørgsmål m.m. Formændene bedes oversende klyngesamarbejdets endelige anbefalinger til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet senest d. 2. januar 2023 med henblik på offentliggørelse efterfølgende.

Udgangspunktet for klyngesamarbejdet er følgende formænd i de udvalgte byer:

- Esbjerg: Business Esbjerg
- Fredericia: Business Fredericia
- København: C4
- Odense: Odense kommune
- Aalborg: Green Hub Denmark
- Aarhus: Kredsløb